

Baluwa ya Paulo kwa wanhu wa ako **Kolosai** **Ulongozi**

Baluwa kwa Wakolosai yandikigwa na Mtu-migwa Paulo (Sula ya 1:1). Baluwa ino kayandika viyakalile mkifungo yugesigwa kayandikila ako Lumi behi na mwaka wa 60 toka kuvumbuka kwa Kilisito. Baluwa kwa Wakolosai hamoja na baluwa kwa Waefeso na Filemoni zokemigwa baluwa za mkifungo kwavija Paulo kazandika viyakalile mkifungo. Kandika baluwa ino kwa kibumbila cha wanhu wamtogole Yesu kudibuga da Kolosai. Paulo hasongile heyo bule kibumbila acho cha wanhu wamtogole Yesu ako Kolosai kamba mwenyego viyalongile sula ya 2:1, lakini kakala na ng'onde mbuli ya kibumbila acho. Yorgesigwa Epafulasi ayo yasongile kibumbila acho cha wanhu wamtogole Yesu kwavija kakala kolawa Kolosai.

Paulo kalonga mbuli ya wafundiza wavizi mna ikibumbila cha wanhu wamtogole Yesu ako Kolosai. Hanhu hakulu ha baluwa yake kandika mbuli ayo. Ako kukala na kibumbila cha Wayahudi wamtogole Yesu wakalile wowananahiza wanhu wayagwe wamtogole Yesu wakweleleze malagizo ga Wayahudi kulawa mdilagano da umwaka, ng'hani ng'hani kwingila kumbi. Paulo kawandikila wanhu wamtogole Yesu hawalondeka chohchose ila kumtogola Kilisito muladi watogoligwe

na Mulungu (Sula ya 1:15-20) na mafundizo gago golawa mna izinzewele za wanhu hagafaya (Sula ya 2:8).

Mbuli zili mkitabu

Paulo kosonga baluwa yake kwa kuwalamusa kibumbila cha wanhu wamtogole Yesu ako Kolosai (Sula ya 1:1-2).

Abaho kandika mbuli ya ukulu wa Kilisito ng'hani ng'hani mbuli ya mafundizo ga uvizi ako Kolosai (Sula ya 1:3-3:4).

Kamba viili kwa baluwa ziyagwe za Paulo, nusu ya ibaluwa kandika mbuli za malagizo golondigwa kwa wanhu wamtogole Yesu (Sula ya 3:5-4:6).

Paulo komambukiza kwa kuwalamusa na malagizo ga baluwa ayo isomigwe kwa sauti kwa vibumbila viyagwe va wanhu wamtogole Yesu (Sula ya 4:7-18).

¹ Niye Paulo, namtumigwa wa Yesu Kilisito, kwa kulonda Mulungu. Niye na ndugu yetu Timoseo, ² towandikila mweye ndugu zetu, wanhu wa Mulungu mumtogole goya Kilisito, muli ako Kolosai, Mulungu Tataetu yawagwee ng'hekewa na tindiwalo.

Paulo kompula Mulungu na komgwaa nhogolwa

³ Siku zose twahawapulila kwa Mulungu, tomgwaa nhogolwa Mulungu, Tata wa Mndewa wetu Yesu Kilisito, ⁴ kwavija tuhulika vimumtamanila Yesu Kilisito na tuhulika unogelwa wenu mulinao kwa wanhu wose wa Mulungu. ⁵ Tamanilo jenu na unogelwa va mna vinhu vimbetela kubokela

vimwikiligwe goya kuulanga, muihulika mbuli ayo aho haichanduso vimupeteligwe usenga wa ukweli nao ni Mbuli Inogile.⁶ Mbuli ino Inogile yokwenela mwiisi yose na yowagalusa wanhu watende ganogile, kamba viitendile kumwenu toka siku dija vimuihulike na kuujuwa ukweli wa ng'hekewa ya Mulungu.⁷ Muifunza ng'hekewa ya Mulungu kwa msang'hanaji miyetu Epafulasi itumnogela, yomsang'hanila goya Kilisito mbuli ya tweye.⁸ Vivija katulongela mbuli ya unogelwa wenu mugweleligwe na Loho wa Mulungu.

⁹ Avo, toka vituhulike mbuli zenu hatulekile kuwapulila kwa Mulungu, yawagwee ubala wose wa kutenda kiyolonda na nzeweze zose na kuujuwa. Vose vino volawa kwa Loho wake.¹⁰ Na tompula Mulungu muladi mukale viyolonda Mndewa na mumnogeze, muugima wenu mutende ganogile, mugendelele kumjuwa Mulungu.¹¹ Mulungu yawagangamize kwa udahi wake mkulu muladi mubetele kila kinhu kwa kufunga umoyo na kudeng'helela,¹² kwa kumgwaa nhogolwa Tata yawatendile mweye muwe na fungu mna igaja yawekile wanhu zake muundewa wa mulenge.¹³ Mulungu katuhonya kulawa mmakono ga ziza, katugala muundewa wa Mwanage yomnogela,¹⁴ kubitila heyo tolekesigwa na nzambi zetu zogeligwa kumgongo.

Ukulu wa Kilisito

¹⁵ Kilisito yokoneka kaigala too na Mulungu hakoneka. Kilisito ayo chaudele, heyo ayo mkulu wa vinhu vose viumbigwe.¹⁶ Kwavija kubitila

heyo vinhu vose va kuulanga na mwiisi viumbigwa, vinhu vikoneka na vija havikoneka, hamoja na wandewa, watawala, wakulu na weli na udahi. Vinhu vose viumbigwa kubitila heyo na kwa mbuli ya heyo. ¹⁷ Vinhu vose ving'hali havin-aumbigwa Kilisito kakala baho, na kwa kuilumba na heyo vinhu vose vikigwa goya. ¹⁸ Nay o ayo pala da lukuli, lukuli awo wanhu wose wamtogole Yesu. Heyo ayo chanduso cha ugima, heyo ayo yasongile kuzilibuka kwa wanhu waffle muladi yawe mkulu mna ivinhu vose. ¹⁹ Kwavija Mulungu kanogelwa kumtenda Mwanage yamuhale kwa kila kinhu. ²⁰ Kubitila Imwana, Mulungu kavibweza vinhu vose viilumbe nayo. Kwa damu ya Mwanage mumsalaba Mulungu katenda tindiwalo, avo kuvitenda vinhu vose viilumbe nayo, mwiisi na kuulanga.

²¹ Aho umwaka mukala kutali na Mulungu na mukala muihile nayo mbuli ya gehile mugatendile na kugagesa. ²² Lakini sambi kwa ifa ya lukuli lwa Mwanage, Mulungu kawatenda muilumbe nayo, muladi yawagale kumwake kuno mung'ala, mdudu ubananzi na mdudu kitala. ²³ Kamba mwahagendelela kugangamala mditamanilo mulinajo, sekemutogole kutigisigwa na kuleka tamanilo jenu mudipatile vimuhulike Mboli inogile. Kwa Mboli ino Inogile, niye Paulo niwa msang'hanaji wa Mboli ino Inogile, ipetigwe kwa kila munhu mwiisi.

Sang'han o ya Paulo mna ivibumbila va wanhu wamtogole Yesu

²⁴ Sambi nodeng'helela vinigaya mbuli ya mweye kwavija kwa kugaya kwangu mulukuli, nogamambukiza gaja gasigale mna ukugaya kwa Kilisito mbuli ya lukuli lwake, lukuli wao wanhu wose wamtogole Yesu. ²⁵ Nitendigwa na Mulungu kuwa msang'hanji wao, Mulungu kangwaa sang'hano ya kuwagalila wanhu usenga wake wose, ²⁶ ujisigwe kwa miyaka heleketaa na lukolo mbaka lukolo, lakini sambi ugubuligwa kwa wanhu zake. ²⁷ Mulungu kalonda kuwatenda wanhu haweli Wayahudi wajuwe ukulu wa vinhu vingi uli mna uusenga uno ujisigwe. Usenga awo, yuyo Kilisito yeli mgati mmwenu, yuyo yotutenda tutamanile kuwa tokuwa na fungu muukulu wa Mulungu. ²⁸ Tompeta Kilisito kwa kila munhu na kumzuma na kumfunza kila munhu kwa nzewele zose muladi kumgala kila munhu haulongozi ha Mulungu kuno kakangala kwa kuilumba na Kilisito. ²⁹ Kwa mbuli ayo niye nosang'hana ng'hani na kuwamba kusang'hanila nguvu ng'hulu ya Kilisito, isang'hana mgati mmwangu.

2

¹ Nolonda mujuwe vinigaiye mbuli ya mweye, mbuli ya wanhu wa buga da Laodikea na wanhu wose wayagwe hawananyona meso kwa meso. ² Notenda vino kuwagangamiza mizoyo yao na kuwatenda wailumbe muunogelwa na wajuwe gose na wajuwe mbuli ifisigwe ya Mulungu, nayo ayo Kilisito mwenyego. ³ Mgati mmwake zifisigwa ngama zose za nzewele na ubala.

⁴ Nonga vino, muladi munhu yoyose sekeyawakonge kwa mbuli zake zamulile.

⁵ Kwavija hata kamba na kutali na mweye kwa lukuli, nowagesa ng'hani mweye na nodeng'helela kuwona vimugangamala goya na kwima hamoja kumtamanila Kilisito.

Ugima wa ukweli kwa kuilumba na Kilisito

⁶ Kwavija mweye mumtogola Yesu Kilisito yawe Mndewa wenu, avo gendeleleni kukala kwa kuilumba nayo. ⁷ Ikeni mizizi mgati mmwake na muizenge kumwake na mugangamale mna ukumtamanila kamba vimufunzigwe. Na mulonge asente.

⁸ Muitiganye, munhu sekeyawagele mmakono kwa kuwakonga kwa mbuli za lomo mtindi, zilawa mna izimila za wanhu wa mwiisi na loho zili mwiisi avo havilawa kwa Kilisito mwenyego. ⁹ Kwavija mgati mwa Kilisito mumo ukala kutelela kwa Mulungu, ¹⁰ na mweye kwa kuilumba nayo mugwelelighwa ugima wose. Heyo ayo mkulu kwa watawala wose wa kiloho na wakulu wose.

¹¹ Kwa kuilumba na Kilisito mweye mwingila kumbi, kumbi jenu haditendigwe kwa makono ga wanhu, ila ditendigwa na Kilisito kwa kuwatenda wanhu wakomboligwe kulawa muunhu wa kutenda nzambi. ¹² Vimubatizingwe, muzikigwa na kuzilibuligwa hamoja na Kilisito kubitila kumtamanila kwenu, kwa nguvu ya Mulungu, iyamzilibule nayo kulawa kwa wanhu wafile. ¹³ Kipindi kimoja mukala kamba mufa, mbuli ya zenu na kwavija unhu wenu wa kutenda nzambi ukala haunasegezigwa. Lakini sambi Mulungu kawagalila ugima hamoja na Kilisito. Mulungu kagela kumgongo nzambi zetu zose.

¹⁴ Mulungu kagasegeza gehile gatutendile kwa kuleka kugagoga Malagizo ga Musa, kagasegeza kwa kugagongomela misumali mumsalaba. ¹⁵ Avo kuwambigwa mumsalaba kwa Kilisito kaikombola na nguvu za watawala wa loho na wakulu wa isi. Kawagela kinyala mgameso ga wanhu kwa kuwatenda watumwa muumwanza wake wa kuhuma.

¹⁶ Avo sekemumtoglele munhu yoyose yawataguse kwa mbuli ya kuja, hebu kung'wa, hebu nyimwili nyimwili, hebu nyimwili nyimwili za kwima kwa mwezi, hebu siku ya Kubwihila. ¹⁷ Vinhu vose vino ni sisila da vinhu vondavize, lakini ukweli woneka kwa Kilisito. ¹⁸ Sekemutogole kutagusigwa na munhu yoyose yoitenda mkulu ng'hani kwa vinhu va nzozi na ayo yogangamiza uhole wa uvizi na kuwatambikila wasenga wa kuulanga. Avo vose vinhu va ubozi, kwavija nzewelete zao zogesa kusulukila va mwiisi, ¹⁹ wao wainega na Kilisito, yeli pala da lukuli. Hasi ha ulongozi wa Kilisito lukuli lose lodimigwa na kwika hamoja maungo gake na mige, nalo lokula kamba viyolonda Mulungu.

Kufa na kukala hamoja na Kilisito

²⁰ Mweye mufa hamoja na Kilisito na mulekesigwa kulawa kwa watawala wa loho wa mwiisi. Habali kabilii mokala kamba wanhu wa mwiisi ino? Habali mogagoga malagizo gano, ²¹ "Sekemugoge kino hebu sekemulanze kino hebu sekemukwase kija"? ²² Vinhu vose vino vahatumika vobanangika, kwavija gago ni malagizo na mafundizo ga wanhu. ²³ Ukweli

malagizo gano gokoneka gana nzeweles kwa kuinannahiza mwenyego kuwatambikila wasenga wa kuulanga, na uhole wa uvizi, na kulutendela lukuli usede, lakini havifaya kulutenda lukuli sekelusulukile.

3

¹ Avo, mweye muzilibuligwa hamoja na Kilisito, sulukileni ng'hani vinhu vili kuulanga, kuyali Kilisito muukulu mwambu wa mkono wa kudila wa Mulungu. ² Avo gelegezeni vinhu vili kuulanga, siyo vinhu vili mwiisi. ³ Kwavija mweye mufa na ugima wenu ufisigwa hamoja na Kilisito mgati mwa Mulungu. ⁴ Kilisito ayo ugima wenu na yahalawilila na mweye vivija molawilila hamoja nayo muukulu wake.

Ugima wa umwaka na ugima wa sambi kwa kuilumba na Kilisito

⁵ Avo kikomeni chochose cha mwiisi kili mgati mmmwenu, ugoni na gehile na kusulukila kutenda ugoni na kugesa gehile na kusulukila kuwa na vinhu vingi nako ako kutambikila minyago. ⁶ Kwa mbuli zino Mulungu kowagevuzikila waja wose woleka kumtegeleza. ⁷ Hana kipindi mweye wenyego mukala mutenda vinhu avo, na mukala mugogigwe navo.

⁸ Lakini sambi molondeka kuzileka mbuli zose zino, kugevuzika, ludoko, kuwagesela wanhu gehile. Maligo hebu mbuli za chaka chaka sekevilawe mmilomo yenu. ⁹ Lekeni kuivizila, kwavija mweye musaula unhu wa umwaka na sang'hano zake zihile, ¹⁰ na muvala unhu wa sambi. Unhu awo wogendeleta kutendegwa

goya na Mulungu, ayo yawaumbile, kamba viyali heyo, muladi mumjuwe goya Mulungu.

¹¹ Kwa mbuli ino kuduhu wanhu haweli Wayahudi hebu Wayahudi, wengile kumbi hebu hawengile kumbi, wenekae hebu wanhu baki na walekesigwe lakini Kilisito ayo kila kinhu na kamumo mna igose.

¹² Mweye mwa wanhu wa Mulungu, kawanogela na kawasagula. Avo muvale bazi, kutenda ganogile, moyo unogile, uhole na kufunga umoyo. ¹³ Geleni kitumbe kumgongo na kugela kumgongo kamba imoja wenu kana kitala kwa miyage. Molondeka mugele kumgongo kamba Mndewa viyagelile kumgongo nzambi zenu. ¹⁴ Mna igano gose mwengeze unogelwa, kwavija unogelwa wovitenda vinhu vose vino kuilumba goya hamoja. ¹⁵ Najo tindiwalo da Kilisito diwalongoze mmizoyo yenu, kwavija mbuli ya tindiwalo dijo Mulungu kawakemeni hamoja mna ulukuli lumoja. Avo muwe na nhogolwa. ¹⁶ Usenga wa Kilisito umeme mmizoyo yenu. Ifunzeni na muizume kwa nzewele zose. Mwimbe zabuli na nyila za kumtogola na kumtambikila Mulungu. Mwimbileni Mulungu wenu kwa kumgwaa nhogolwa mmizoyo yenu. ¹⁷ Kila kinhu kimutenda hebu kimulonga, mukitende kwa twaga da Mndewa Yesu, na kubitila heyo mumgwee nhogolwa Mulungu Tata.

Mafundizo mzing'anda za wanhu wamtogole Yesu

¹⁸ Watwanzi muwategeleze wakasano zenu, kwavija avo vimnogelete Mndewa.

¹⁹ Wakasano, wanogeleni wehe zenu na seke-muwakomhokele.

²⁰ Na mweye iwana muwategeleze tata zenu na mama zenu mna zimbuli zose, kwavija avo vimnogele Mulungu.

²¹ Na mweye tata za wanhu, sekemugendelele kuwalonga vihile wanenu, bule avo woleka kugeza kutenda mbuli yoyose.

²² Mweye watumwa, wategelezeni wakulu zenu kwa kila kinhu, siyo kwavija wowalola muladi wamgweleleni nhogolwa, lakini tendeni avo kwa mizoyo inogile, kwavija momtegeleza Mndewa.

²³ Chohose kimutenda, mukitende kwa moyo wose, kwavija mosang'hana mbuli ya Mndewa siyo mbuli ya wanhu. ²⁴ Kumbukeni kuwa Mndewa kowagwaa mweye nhunza ija yawekile wanhu zake. Kwavija Kilisito ayo Mkulu imumsang'hanila. ²⁵ Munhu yoyose yotenda gehile kolipigwa gehile gake, kwavija Mulungu habagula munhu.

4

¹ Na mweye iwakulu, watendeleni watumwa zenu ganogile na gaja golondigwa, kumbukeni na mweye vivija munayo Mkulu kuko kuulanga.

Mafundizo gayagwe

² Gendeleleni kumpula Mulungu, mwahampula muitiganye, na mumgwee Mulungu nhogolwa.

³ Vivija mutupulile na tweye kwa Mulungu, muladi Mulungu yatugwelele nzila inogile ya kuwapetela wanhu usenga wake mbuli ya vinhu vifisigwe va Kilisito. Kwa mbuli ayo, lekaavo sambi na mkifungo. ⁴ Avo nipulileni

kwa Mulungu, nidahe kulonga goya usenga awo kamba vinilondeka.

⁵ Mwahakala na wanhu hawamtogle Yesu, muwe na nzewele, muisang'hanile goya kila nyafasi muli nayo. ⁶ Ulonzi wenu siku zose wolondeka unoge na uwataze wanhu na molondeka mujuwe kuwedika goya wanhu wose.

Ndamuso ya kimambukizo

⁷ Ndugu yetu yanogeligwe Tukiko, mtazaji yanogile na msang'hanaji miyetu mwiisang'hano ya Mndewa, kowalongela mbuli zangu zose.

⁸ Lekaavo nomtuma kumwenu, yawasamhuse mizoyo yenu kwa kuwalongela mbuli zetu.

⁹ Kokwiza hamoja na Onesimo, ndugu yetu tumnogele na yotenda ganogile, miyenu. Wowalongeleni mbuli zose zilawilila hano.

¹⁰ Alisitaliko, yeli mkifungo hamoja na niye kowalamusa, na Maluko vivija binamu yake Balinaba kowalamusa. Mugapata malagizo mbuli yake, yahavika kumwenu mumgoneke. ¹¹ Nayo Yoshua yokemigwa Yusito, vivija kowalamusa. Wanhu wano wadatu wao Wayahudi waiyeka wambokele Kilisito iwasang'hana na niye mbuli ya Undewa wa Mulungu, nao wanitaza ng'hani.

¹² Epafulasi, miyenu na msang'hanaji wa Yesu Kilisito kowalamusa, siku zose kowapulila ng'hani kwa Mulungu, kompula Mulungu yawagangamize, mukangale na mumtogle Kilisito kwa mizoyo yenu yose na mugagoge goya gamnogele Mulungu. ¹³ Nodaha kuwalongela vinimjuwile viyosang'hana ng'hani mbuli ya mweye na mbuli ya wanhu wa Laodikea na

Hielapoli. ¹⁴ Luka, mganga wetu yanogeligwe, na Dema womulamusani.

¹⁵ Walamuseni ndugu zetu weli kuko Laodikea, na Nimfa hamoja na kibumbila cha wanhu wamtogole Kilisito woiting'hanaga mng'anda yake. ¹⁶ Mwahamambukiza kusoma baluwa ino, vivija kigweleleni kibumbila cha wanhu wamtogole Kilisito ako Laodikea. Na mweye vivija muisome baluwa yonda wawagwee ndugu zenu ako Laodikea. ¹⁷ Na mulongeleni Alikipo, "Imambukize goya sang'hano yuugweleligwe na Mndewa."

¹⁸ Nokwandika vino kwa mkono wangu mwenyego. Niye Paulo nomulamusani. Kumbukeni na mkifungo!

Ng'hekewa ya Mulungu ikale na mweye mose.

Lagano da Sambi kwa Wanhu Wose The New Testament in Kutu

copyright © 2014 Pioneer Bible Translators

Language: Kutu

Translation by: Pioneer Bible Translators

Contributor: The Word For The World

The New Testament in Kutu

This translation, published by Pioneer Bible Translators and The Word for the World, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact www.pioneerbible.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

b3548da5-0b1c-5f8f-89e7-2d3bc2f58102